

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	KOKOUSKUTSU ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous n:o 9 / 2018 Pvm 11.10.2018 Kello 18.00 Sivu 1/15 Paikka: Pappila
PUHEENJOHTAJA	Jari Kemppainen, kirkkoherra	LÄSNÄ x
JÄSENET	1. Kirsi Urkko, vpj. 2. Matti Huomo 3. Katja Huuhtanen 4. Vesa Mellavuo 5. Esko Peltonen 6. Kirsi Saarinen 7. Paula Suksia 8. Arto Vehviläinen	x x poissa x x x x poissa
HENKILÖKOHTAISET VARAJÄSENET	1. Tiina Kokkola 2. Matti Aaltonen 3. Noora Aho 4. Rainer Zeitlin 5. Tero Ahlqvist 6. Leena Vierikka 7. Eliisa Lahtinen 8. Anna-Maria Fahlgren-Piekkari	
YHTEENSÄ		7 / 9
MUUT OSALLISTUJAT	Juhani Järvinen, kirkkovaltuuston pj x Henri Lehtola, kirkkovaltuuston vpj poissa Janne Vesto, kappalainen poissa	
PÖYTÄKIRJANPITÄJÄ	talouspäällikkö Kristel Muru-Tanila	
MUUT SAAPUVILLA OLEVAT		
KÄSITELLYT ASIAT (§§)	118 § - 132 §	
ALLEKIRJOITUKSET	Puheenjohtaja Jari Kemppainen	Pöytäkirjanpitäjä Kristel Muru-Tanila
PÖYTÄKIRJAN TARKASTAMINEN	Pvm 11.10.2018 Vesa Mellavuo	Pvm 11.10.2018 Esko Peltonen
PÖYTÄKIRJAN NÄHTÄVILLÄ PITÄMINEN JA SIITÄ ILMOITTAMINEN	Tarkastettu pöytäkirja on ollut nähtävänä kirkkoherranvirastossa 12.10.2018 lähtien. Nähtävillä olosta on ilmoitettu kirkkoherranviraston ilmoitustaululla 12.10. / 2018 – 26.10 / 2018 välisenä aikana (vähintään 14 päivää). Todistaa Pälkäneen Kirkkoherranvirastossa 26.10 / 2018 Jari Kemppainen, kirkkoherra	

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet		Huomioitavaa
---	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	KOKOUSKUTSU ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous n:o 9 / 2018 Pvm 11.10.2018 Kello 18.00 Sivu 2/15 Paikka: Pappila
---	---	--

- 118 § KOKOUKSEN AVAAMINEN
- 119 § KOKOUKSEN LAILLISUUDEN JA PÄÄTÖSVALTAISUUDEN TOTEAMINEN
- 120 § PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALITSEMINEN
- 121 § PÖYTÄKIRJAN NÄHTÄVILLÄ PITÄMINEN
- 122 § TYÖJÄRJESTYKSESTÄ PÄÄTTÄMINEN
- 123 § TUOMIO L16/14740 VAHINGONKORVAUS / IRTAIMEN VUOKRAAN PERUSTUVA VELKOMUS TOIMEENPANO
- 124 § KIRKKOHERRAN LAATIMA EHDOTUS KEHITTÄMISEMINAARIEN POHJALTA: SEURAKUNNAN HENKILÖSTÖ- JA KIINTEISSTÖSTRATEGIA
- 125 § DIAKONIN PALKAN ERITYINEN LISÄ
- 126 § ERONPYyntö VAALILAUTAKUNNASTA
- 127 § HAUTAUSTOIMEN MAKSUJEN PERUSTEIDEN TARKISTUS
- 128 § EPÄASIALLISEN KOHTELUN EHKÄISEMINEN JA HYVÄN KÄYTÖKSEN MALLI
- 129 § RUOPPAUKSEN LÄJITYSLUPA: LAHDENNIEMI
- 130 § ILMOITUSASIAT
- 131 § OIKAISUVAATIMUSOHJEEN ANTAMINEN
- 132 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Alkuhertaus: Virsi 930

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet		Huomioitavaa
---	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	KOKOUSKUTSU ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous n:o 9 / 2018 Pvm 11.10.2018 Kello 18.00 Sivu 3/15 Paikka: Pappila
---	---	---

118 § **KOKOUKSEN AVAAMINEN**

Esitys: Puheenjohtaja avaa kokouksen.

Päätös: Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 18.25.

Muutoksenhaku: Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (KL 24:5)

119 § **KOKOUKSEN LAILLISUUDEN JA PÄÄTÖSVALTAISUUDEN TOTEAMINEN**

Esittely:	Kirkkojärjestyksen 9 luvun 1 §:n mukaan kirkkoneuvosto päättää kokoontumisensa ajan ja paikan. Kirkkoneuvosto kokoontuu myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai vähintään neljäsosa jäsenistä sitä kirjallisesti pyytää ilmoittamansa asian käsittelemistä varten. Kokouksen kutsuu koolle puheenjohtaja kirkkoneuvoston päättämällä tavalla. Samalla on kokouksesta ilmoitettava myös kirkkovaltuuston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle. Jos kirkkoneuvoston jäsen haluaa saattaa jokin asian neuvoston käsiteltäväksi, hänen on annettava asiasta kirjallinen esitys puheenjohtajalle, jonka tulee ottaa asia esille neuvoston seuraavassa kokouksessa. Kokouksessa voi aloitteen tehdä suullisestikin. Kokouskutsut on postitettu 2.10.2018.
Päätösesitys:	Kirkkoneuvosto toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.
Päätös:	Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.
Muutoksenhaku:	Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (KL 24:5)

120 § **PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALITSEMINEN**

Esittely:	Kirkkoneuvosto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa tarkastamaan kokouksen pöytäkirjan. Tarkastamisessa on noudatettu aakkosjärjestystä.
Päätösesitys:	Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi Vesa Mellavuo ja Esko Peltonen.
Päätös:	Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.
Muutoksenhaku:	Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (KL 24:5)

121 § **PÖYTÄKIRJAN NÄHTÄVILLÄ PITÄMINEN**

Esittely:	Tarkastettu pöytäkirja tai ilmoitus siitä tulee asettaa nähtäväksi seurakunnan ilmoitustaululle vähintään 14 päivän ajaksi. (KL 25 luku 3 §)
Päätösesitys:	Kirkkoneuvoston kokouksen tarkastettu pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä kirkkoherranvirastossa 12.10.2018 lähtien. Nähtävillä olosta ilmoitetaan kirkkoherranviraston ilmoitustaululla.
Päätös:	Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.
Toimenpiteet:	Pöytäkirja asetetaan nähtäville esityksen mukaisesti. Kopiot sekä seurakuntatalolle että seurakuntatoimistolle
Muutoksenhaku:	Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (KL 24:5)

122 § **TYÖJÄRJESTYKSESTÄ PÄÄTTÄMINEN**

Esittely:	Asiat otetaan esityslistalle puheenjohtajan määräämään järjestykseen ja käsitellään, jollei neuvosto toisin päätä, esityslistan mukaisessa järjestyksessä. Pykälä 129 on lisätty käsiteltäväksi ennen ilmoitusasioita.
Päätösesitys:	Käsitellään asiat esityslistan mukaisessa järjestyksessä.
Päätös:	Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.
Muutoksenhaku:	Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (KL 24:5)

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet			Huomioitavaa
---	--	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	KOKOUSKUTSU ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous n:o 9 / 2018 Pvm 11.10.2018 Kello 18.00 Sivu 4/15 Paikka: Pappila
---	---	---

123 § **TUOMIO L16/14740 VAHINGONKORVAUS / IRTAIMEN VUOKRAAN PERUSTUVA VELKOMUS TOIMEENPANO**

Esittely:	<p>Helsingin käräjäoikeuden tuomio, annettu 14.9.2018 18/50246</p> <p>Tuomiolauselmä Pälkäneen seurakunta veloitetaan maksamaan Siemens Financial Services AB:lle, sivuliike Suomessa vuokrasopimukseen nro 808481 perustuvan vuokrasaatavan yhteensä 35.587,79 euroa 18 prosentin viivästyskorkeineen haasteen tiedoksiannosta 13.6.2016 lukien sekä korvaukseksi oikeudenkäyntikuluista 14.045 euroa korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkeineen siitä lähtien, kun kuukausi on kulunut käräjäoikeuden tuomiosta.</p> <p>Muutoksenhaku Tähän ratkaisuun saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hovioikeudelta tai ennakkopäätösvalitukselle korkeimmalta oikeudelta. Käräjäoikeuden ratkaisuun on ilmoitettava tyytymättömyyttä viikon kuluessa ratkaisun julistamisesta tai antamisesta, toisin sanoen viimeistään seuraavalla viikolla ratkaisun julistamis- tai antamispäivää vastaavana viikoppäivänä. Ilmoitus on tehtävä suullisesti tai kirjallisesti asian ratkaisulle käräjäoikeudelle tai tämän käräjäoikeuden kansliaan sen aukioloaikana. Muutoksenhakuaika päättyi 21.9.2018. Tuomio tulee lainvoimaiseksi 15.10.2018.</p> <p>Vaadittava suoritus: <u>saatava sopimuksesta 808481 35 587,79 euroa + 18 prosentin korko 13.6.2016 lukien 15 135,66 euroa (viivästys 863 päivää), yhteensä 50 723,45 euroa</u> sekä vastapuolen oikeudenkäyntikulut <u>14 045 euroa.</u> <u>Suoritettava yhteensä 64768,45 euroa</u></p> <p>Liite 1 Helsingin käräjäoikeuden päätös</p>
Päätösesitys:	Taluspäällikkö esittää että Pälkäneen seurakunta suorittaa oikeuden määräämät korvaukset 15.11.2018.
Päätös:	Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.
Muutoksenhaku:	Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (KL 24:5)

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet		Huomioitavaa
---	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	KOKOUSKUTSU ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous n:o 9 / 2018 Pvm 11.10.2018 Kello 18.00 Sivu 5/15 Paikka: Pappila
---	---	---

124 § **KIRKKOHERRAN LAATIMA EHDOTUS KEHITTÄMISEMINAARIEN POHJALTA:
SEURAKUNNAN HENKILÖSTÖ- JA KIINTEISSTÖSTRATEGIA**

Esittely:	Liite 12 Millainen seurakunta on Pälkäneellä tulevaisuudessa Liite 13 Asukasluvun, jäsenmäärän ja veroamaksavien jäsenten kehitys 2006 - 2030
Päätösesitys:	Käydään keskustelu.
Päätös:	Käytiin keskustelu.
Muutoksenhaku:	Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (KL 24:5)

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet			Huomioitavaa
---	--	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	KOKOUSKUTSU ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous n:o 9 / 2018 Pvm 11.10.2018 Kello 18.00 Sivu 6/15 Paikka: Pappila
---	---	---

125 § **DIAKONIN PALKAN ERITYINEN LISÄ**

Esittely:	<p>Diakoni on tehnyt muutamia vuosia nuorisotyöohjaajan parinaan varkkarityötä Luopioisissa. Hän on toteuttanut perhetyötä varsinkin Luopioisten kappeliseurakunnassa lapsityöohjaajan parina. Nuorisotyöohjaajan viran ollessa täyttämättä hänen vastuunsa kasvaa kappeliseurakunnan alueen nuorisotyössä entisestään. Nuorisotyöohjaajalle on myönnetty virkavapaata 31.7.2019 sakka.</p> <p>Vuonna 2012 jätettiin toisen nuorisotyöohjaajan virka täyttämättä. Yhden viranhaltijan vastuulle jäi sekä nuorisotyö että varhaisnuorisotyö. Kirkkoneuvosto linjasi kokouksessaan 16.10.2012 § 114, että nuorisotyöntekijän palkan määrittelyssä otetaan huomioon työtehtävien ja suunnitteluvastuun lisääntyminen. Silloin nuorisotyöohjaajan vaatimusryhmää nostettiin 501 → 502 ryhmän ylärajalle.</p> <p>Kasvatuksen tiimi on keväällä 2018 jakanut nuorisotyöohjaajan työn tiimin sisällä. Kirkkoherra on käynyt diakonin kanssa viranhoidosta neuvottelun.</p>
Päätösesitys:	Taluspäällikkö esittää palkka-asiamiehen ominaisuudessa, että kirkkoneuvosto määrittäisi diakonin peruspalkkaan määräaikaisesti erityisen osan 80 euroa kuukaudessa, joka on noin 65 % vaativuusryhmien 502 ja 503 erotuksesta. Erityistä osaa maksetaan ajalta, jolloin diakoni vastaa diakonian ja varhaiskasvatuksen ohella myös varhaisnuorisotyön suunnittelusta ja organisoinnista kappeliseurakunnan alueella. Muutos astuu voimaan KirVESTES:ssin § 22 mom 3 mukaan marraskuun alusta.
Päätös:	Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.
Muutoksenhaku:	Palvelussuhteen ehtoja koskevista päätöksistä, joissa sovelletaan KirVESTES:n palkkausta, virkavapautta, vuosilomaa ja matkakorvauksia koskevia määräyksiä tai erillisiä virkaehtosopimuksia (esim. henkilöstökoulutuksen etuudet), ei voi Evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetun lain (968/1974) 19 §:n nojalla tehdä oikaisuvaatimusta tai kirkollisvalitusta. Riitaisuudet ratkaistaan Kirkon pääsopimuksen 7-12 §:n mukaisessa menettelyssä (paikallinen tulkintaneuvottelu, keskusneuvottelu, työtuomioistuin). Menettely koskee sekä virka- että työsuhteisia.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet			Huomioitavaa
---	--	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	KOKOUSKUTSU ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous n:o 9 / 2018 Pvm 11.10.2018 Kello 18.00 Sivu 7/15 Paikka: Pappila
---	---	---

126 § **ERONPYYNTÖ VAALILAUTAKUNNASTA**

Esittely:	Eroanomus Pälkäneen seurakunnan valtuustolle ja vaalilautakunnalle Pyydän eroa vaalilautakunnasta paikkakunnalta muuton vuoksi 26.10.2018 alkaen. Pälkäneellä 01.10.2018 Marja Kotanen
Päätösesitys:	Esitetään, että kirkkovaltuusto myöntäisi seuraavassa kokouksessaan Marja Kotaselle eron vaalilautakunnasta. Todetaan, että muuton jälkeen Marja Kotanen voi toimia ennakkoonestyksen aikana vaalitoimitsijana ja varsinaisena vaalipäivänä vaaliavustajana.
Päätös:	Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.
Toimenpiteet:	Seuraavaan kirkkovaltuustoon
Muutoksenhaku:	Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (KL 24:5)

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet		Huomioitavaa
---	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	KOKOUSKUTSU ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous n:o 9 / 2018 Pvm 11.10.2018 Kello 18.00 Sivu 8/15 Paikka: Pappila
---	---	--

127 § **HAUTAUSTOIMEN MAKSUJEN PERUSTEIDEN TARKISTUS**

Esittely:	<p>Kirkkohallituksen yleiskirje 28/2005</p> <p>Hautaustoimilain mukaan maksut hautasijan luovuttamisesta, hautaamiseen liittyvistä palveluista ja haudan hoidosta saavat olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuneiden kustannusten suuruiset. Maksujen perusteiden tulee olla samat kaikille niille, joille seurakunta on velvollinen osoittamaan hautasijan. Maksuissa ei saa olla sellaisia eroja, jotka perustuvat henkilöön liittyvään syyhyn. Erilaisista palveluista voidaan kuitenkin periä erilaisia maksuja. Hautaustoimilain maksusäännösten lisäksi on maksujen määrittelyssä tarpeen ottaa huomioon perustuslain 6 §:n säännös yhdenvertaisuudesta ja siihen liittyvästä syrjintäkiellosta sekä hallinto-oikeudellinen yhdenvertaisuusperiaate. Maksut eivät saa olla välillisestikään syrjiviä. Sovellettavat säännökset eri tilanteissa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Hautaustoimilain 6 §:ssä tarkoitetut palvelut - seurakunta on hautaustoimilain 4 §:n mukaan velvollinen tarjoamaan hautasijan: <ul style="list-style-type: none"> - enintään omakustannushinta (6 § 1 mom) - maksujen perusteiden tulee olla samat (6 § 2 mom) Hautaustoimilain 6 §:ssä tarkoitetut palvelut - seurakunnalla ei ole hautaustoimilain 4 §:n mukaista velvollisuutta hautasijan tarjoamiseen: <ul style="list-style-type: none"> - enintään omakustannushinta (6 § 1 mom) - hautaustoimilaki ei edellytä samamaksuisuutta - perustuslain 6 §:n syrjintäkielto Maksut muista kuin hautaustoimilain 6 §:ssä tarkoitetuista palveluista: <ul style="list-style-type: none"> - hautaustoimilaki ei aseta rajoituksia - perustuslain 6 §:n syrjintäkielto. <p>Vuonna 2017 hautaustoimen tulot yhteensä olivat 28 911 254 euroa, hautaustoimen kulut olivat -85 041 128 euroa, poistot -17 269 246 euroa ja sisäiset erät -28 832 246 euroa. Hautaustoimen kulut kattoivat noin 22 % kuluista. Pälkäneen seurakunnassa tilanne on parempi, vuonna 2017 hautaustoimen kulut kattoivat noin 38 % hautaustoimen menoista. Pälkäneen seurakunnan ongelma on erittäin tiukalle vedetty hautaustoimen palkkabudjetti. Hautausmaiden hoidon tason edes nykyisellä pitäminen käy ennen pitkään mahdottomaksi. Vuonna 2020 astunee voimaan uusi kirkkolaki, joka velvoittaa seurakunnat laatimaan hautausmaalle pitkän tähtäimen hoitosuunnitelman. Viimeistään siinä vaiheessa selviää, että nykyisillä resursseilla ja ammattitaidolla seurakunta pystyy hoitamaan kesähoidot, mutta hautausmaiden yleissuunnitteluun ja ylläpidon resursseja ei ole.</p> <p>Tänä kesänä seurakunnan hautausmailla työskenteli kausipuutarhuri. Hänen näkemyksensä oli, että kummallekin hautausmaalle tarvitaan kaski kausityöntekijää koko hoitokaudelle (keskimäärin 6 kk). Sen lisäksi tarvitaan istutus ja hoitokaudella kummallekin hautausmaalle 3-4 kesätyöntekijää 2-3 kuukaudeksi. Suunnitteluun ja lähiesimiestyöhön tarvitaan puutarha-alan koulutuksen ja esimiestyöhön soveltuva henkilö. Hautausmaatyön suunnittelun pitäisi alkaa välittömästi kauden päätyttyä ja puutarhurin olisi syytä keväällä aloittaa kuukautta kahta ennen varsinaisen sesongin alkua. Puutarhurille kertyisi näin ollen noin 8-9 kuukautta töitä vuodessa. Nykyisellä panostuksella seurakunta selviää kesähoidoista ja sankarihautausmaiden hoidosta. Varsinaiseen hautausmaan yleishoittoon ei tänä vuonna riittänyt aikaa lainkaan, kun kastelua oli kuuman kesän vuoksi erityisen paljon ja hautaustoimen henkilöstöön sattui pari pitkää sairaslomaa.</p> <p>Kirkkoneuvoston on linjattava hautausmaksujen yhteydessä, minkälaisena se toivoo hautausmaan yleisilmeen olevan tulevaisuudessa. Hautausmaksut kattavat melko hyvin lain mukaisesti aiheutuneet kulut. Hautausmaksut sen sijaan ovat hyvin maltilliset, vaikka Pälkäneen seurakunnassa on tapana esimerkiksi leikata nurmikko kaikilta haudoilta. Jotta nurmikot voidaan leikata ja hikkapinnat pitää rikkaruohottomina sekä hoitaa talvikunnossapito ja yleinen puistosuunnittelu jatkossakin, se pitää ottaa huomioon hautausmaksuja määrättäessä.</p> <p>Liite 2 Rovastikunnallinen vertailu hautapaikkamaksuista ja hautausmaksuista Liite 3 Lainsäädännön ja kirkkohallituksen määrittelemät raamit hautaustoimen hinnoittelulle</p>
------------------	---

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet		Huomioitavaa
---	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	KOKOUSKUTSU ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous n:o 9 / 2018 Pvm 11.10.2018 Kello 18.00 Sivu 9/15 Paikka: Pappila
---	---	--

Päätösesitys:	Käydään keskustelu liitteiden pohjalta.
Päätös:	Käytiin keskustelu. Lähetetään valmisteluun.
Toimenpiteet:	
Muutoksenhaku:	Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (KL 24:5)

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet			Huomioitavaa
---	--	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	KOKOUSKUTSU ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous n:o 9 / 2018 Pvm 11.10.2018 Kello 18.00 Sivu 10/15 Paikka: Pappila
---	---	---

128 § **EPÄASIALLISEN KOHTELUN EHKÄISEMINEN JA HYVÄN KÄYTÖKSEN MALLI**

Esittely:	<p>Kirkon työmarkkinalaitoksen yleiskirje 4 Suositus epäasiallista kohtelua ja häirintää ehkäisevistä toimenpiteistä</p> <p>Kirkon pääsopijaosapuolet suosittavat seurakunnille, että ne ehkäisevät epäasiallista kohtelua ja häirintää valmistelemalla ja hyväksymällä hyvää käytöstä koskevan sitoumuksen ja toimintaohjeet työpaikan ristiriitatilanteita varten. Sopijaosapuolet ovat laatineet seurakuntien valmisteluprosessia varten kaksi mallia, jotka ovat suosituksen liitteenä 1, Hyvään käytökseen sitoutuminen, ja liitteenä 2, Toimintaohjeet työpaikan ristiriitatilanteita varten.</p> <p>Seurakuntaa/seurakuntayhtymää sitovaksi suosituksen sisältämät mallit tulevat seurakunnan/seurakuntayhtymän asiassa toimivaltaisen viranomaisen (tavallisesti kirkkoneuvosto/yhteinen kirkkoneuvosto) päätöksellä. Asiaan sitoutumisen kannalta on tärkeää, että päätöstä edeltää yhteistoiminnallinen valmistelu, johon työpaikan toimijat voivat mahdollisimman laajasti osallistua. Tässä yleiskirjeessä osapuolet ohjeistavat myös suosituksen yhteistoiminnallista täytäntöönpanoa.</p> <p>Seurakuntatyönantajia sitoo kaikkien muiden työnantajien lailla lakisääteinen vastuu työpaikan terveellisyydestä ja turvallisuudesta. Niiden on myös ryhdyttävä toimenpiteisiin häirinnän ja epäasiallisen kohtelun tapauksien selvittämiseksi ja ratkaisemiseksi.</p> <p>Suositus epäasiallista kohtelua ja häirintää ehkäisevistä toimenpiteistä on laadittu tukemaan työpaikkoja huolehtimaan lakisääteisistä velvoitteistaan. Ne myös muistuttavat siitä, että hyvä työkuultuuri ei synny ilman tietoisia toimia eikä hyvä työkuultuuri ole kirkonkaan työpaikoilla itsestäänselvyys, vaikka meitä yksilöinä ohjaisi Raamattuun perustuva lähimmäisen rakkauden periaate.</p> <p>Pälkäneen seurakunnan kirkkoneuvosto on hyväksynyt KN 12/2016 § 184 työsuojeluohjeistuksen. Edellä mainitut periaatteet käydään työsuojeludokumentissa yksityiskohtaisesti läpi. Todetaan, kyseiset asiat on ohjeistettu työsuojelutarkastuksen yhteydessä tehdyssä työsuojeluohjeessa.</p> <p>Liite 4 Yleiskirje Suositus epäasiallista kohtelua ja häirintää ehkäisevistä toimenpiteistä Liite 5 Hyvään käytökseen sitoutuminen Liite 6 Toimintaohjeet työpaikan ristiriitatilanteita varten Liite 7 Työsuojelu Pälkäneen seurakunnassa</p>
Päätösesitys:	Todetaan vuonna 2016 hyväksytty ohjeistus. Tehdään tarvittaessa muutokset.
Päätös:	Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.
Toimenpiteet:	
Muutoksenhaku:	Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (KL 24:5)

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet		Huomioitavaa
---	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	KOKOUSKUTSU ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous n:o 9 / 2018 Pvm 11.10.2018 Kello 18.00 Sivu 11/15 Paikka: Pappila
---	---	---

129 § **RUOPPAUKSEN LÄJITYSLUPA: LAHDENNIEMI**

Esittely:	<p>Hirviniemestä tontin ostaneilla on suunnitelmissa tehdä ruoppausta Haltian Hirviniemessä ensi talvena jos säät sallivat.</p> <p>Mikko Kylliäinen oli alustavasti kysellyt seurakunnalta lupaa läjittää ruoppausmassaa seurakunnan maalle tonttien läheisyyteen. Ruoppaushakemukseen tarvitaan läjitysalueen omistajalta kirjallinen lupa ja kartta mihin maata saa läjittää. Eeva ja Jussi Lahdenniemi ovat laatineet lupahakemuksen ja läjitysalueen kartan.</p> <p>Läjityksessä pyritään siihen, ettei maisema pilaannu. Läjitys tapahtuu metsän puolelle, ei tien penkkaan.</p> <p>Liite 8 Ruoppauksen läjityslupa</p>
Päätösesitys:	Taluspäällikkö esittää, että kirkkoneuvosto antaa luvan oheisen liitteen mukaiseen ruoppaukseen ja läjitykseen, edellytetään alueen maisemointia. Alue tarkastetaan maisemoinnin jälkeen.
Päätös:	Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.
Muutoksenhaku:	Tähän päätökseen voi hakea muutosta tekemällä kirjallisen oikaisuvaatimuksen Pälkäneen seurakunnan kirkkoneuvostolle. (KL 24:3)

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet		Huomioitavaa
---	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	KOKOUSKUTSU ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous n:o 9 / 2018 Pvm 11.10.2018 Kello 18.00 Sivü 12/15 Paikka: Pappila
---	---	--

130 § **ILMOITUSASIAT**

Esittely:	<p>Kirkkohallituksen yleiskirjeet:</p> <p>13/2018 Vuoden 2019 talousarvion valmistelun perusteita Liite 9 13/2018 liite 1 Kirkon keskus- ja eläkerahastomaksut seurakuntatalouksittain vuonna 2019 Pälkäneen seurakunnan alustava keskusrahastomaksu on 43 936 euroa ja eläkerahastomaksu 60 834 euroa. 13/2018 liite 2 Valtionrahoituksen jako seurakunnille 2019 Pälkäneen seurakunnan osuus valtionrahoituksesta on 12 5071 euroa ja kuukausierä 10 423 euroa.</p> <p>12/2018 Vuoden 2019 kirkkokolehdit</p> <p>Kirkon Työmarkkinalaitoksen yleiskirjeet:</p> <p>Yleiskirje A7/2018 Suorituslisän käyttöönottoon valmistautuminen syksyllä 2018</p> <ul style="list-style-type: none"> Paikallisen järjestelyerän neuvottelumenettelyä koskeva ohjeistus Liite 10 <p>Yleiskirje A6/2018 Luottamusmiesskurssit</p> <p>Tuomiokapitulin kirjeet:</p> <p>Muut asiat:</p> <p>Viranhaltijapäätökset 5.9.- 11.10. liite 11:</p> <p>Seuraavat kokoukset: Kirkkoneuvosto 23.10 klo 17.30 ja 27.11. klo 17.30 Pappilassa ja varalla 17.12. klo 17. Kirkkovaltuusto 10.12. klo 18 Luopioisten seurakuntatalo.</p>
Päätösesitys:	Merkitään tiedoksi.
Päätös:	Merkittiin tiedoksi.
Muutoksenhaku:	Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (KL 24:5)

131 § **OIKAISUVAATIMUSOHJEEN ANTAMINEN**

Esittely:	<p>Kirkkoneuvoston tekemästä päätöksestä tehdään oikaisuvaatimus kirkkoneuvostolle. (KL 24:3) Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa tiedoksisäännästä (KL 24:9,1) Päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta (KL 24:5) Tarkemmat ohjeet pöytäkirjanlopussa olevassa oikaisuvaatimusohjeessa</p>
Päätösesitys:	Hyväksytään oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus.
Päätös:	Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.
Muutoksenhaku:	Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (KL 24:5)

132 § **KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN**

Päätösesitys: Puheenjohtaja päättää kokouksen.

Päätös: Puheenjohtaja päätti kokoukseen 20.20.

Muutoksenhaku: Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (KL 24:5)

Päätösvirsi 954 Vesa Mellavuon toivomuksesta.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet			Huomioitavaa
---	--	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	KOKOUSKUTSU ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous n:o 9 / 2018 Pvm 11.10.2018 Kello 18.00 Sivü 13/15 Paikka: Pappila
---	---	--

Pälkäneen seurakunta

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Kirkkoneuvosto

Kokouspäivämäärä 11.10.2018 Pöytäkirjan pykälä 131

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	<p><u>Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot</u></p> <p>Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista annetun lain mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 118,119,120,121,122,123,124,126,127,128,130,131,132</p>								
	<p><u>Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto</u></p> <p>Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 24 luvun 3 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 129</p>								
	<p><u>Alistusasiaa koskeva muutoksenhakukielto</u></p> <p>Kirkkolain 24 luvun 3 §:n 2 mom. mukaan oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka alistetaan tuomiokapitulin tai kirkkohallituksen vahvistettavaksi.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p>								
	<p><u>Erikseen säädetyt muutoksenhakukiellot</u></p> <table border="0"> <tr> <td>1. Kirkkolain 24 luvun 14 §:n 2 mom:n,</td> <td>Pöytäkirjan pykälät:</td> </tr> <tr> <td>2. hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom:n,</td> <td>Pöytäkirjan pykälät:</td> </tr> <tr> <td>3. kirkon virkaehtosopimuslain 19 §:n, tai</td> <td>Pöytäkirjan pykälät: 125</td> </tr> <tr> <td>4. hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 mom:n,</td> <td>Pöytäkirjan pykälät:</td> </tr> </table> <p>5. muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:</p>	1. Kirkkolain 24 luvun 14 §:n 2 mom:n,	Pöytäkirjan pykälät:	2. hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom:n,	Pöytäkirjan pykälät:	3. kirkon virkaehtosopimuslain 19 §:n, tai	Pöytäkirjan pykälät: 125	4. hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 mom:n,	Pöytäkirjan pykälät:
1. Kirkkolain 24 luvun 14 §:n 2 mom:n,	Pöytäkirjan pykälät:								
2. hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom:n,	Pöytäkirjan pykälät:								
3. kirkon virkaehtosopimuslain 19 §:n, tai	Pöytäkirjan pykälät: 125								
4. hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 mom:n,	Pöytäkirjan pykälät:								
	<p><u>Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot</u></p> <p>Hankintaa koskevista seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8a §:n 2 mom. nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnysarvon¹.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p>								

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä <u>kirjallisen</u> oikaisuvaatimuksen.</p> <p>Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pälkäneen seurakunnan kirkkoneuvosto <p>Käyntiosoite: Pappilantie 29, 36600 PÄLKÄNE Postiosoite: Pappilantie 29, 36600 PÄLKÄNE Telekopio: 03-5342689 Sähköposti: palkane.srk@evl.fi</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 129</p> <p>Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla). Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Oikaisuvaatimuksen sisältö	<p>Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi – tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä – millaista oikaisua päätökseen vaaditaan – millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan

¹ Kansallisen kynnysarvon suuruus on 30.000 € (tavarat –ja palvelut), 100.000 € (terveydenhoito –ja sosiaalipalvelut) ja 150.000 € (rakennus –ja käyttöoikeusurakat)

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet			Huomioitavaa
---	--	--	--------------

KIRKKONEUVOSTO PÄLKÄNEEN SEURAKUNTA	KOKOUSKUTSU ESITYSLISTA PÖYTÄKIRJA	Kokous n:o 9 / 2018 Pvm 11.10.2018 Kello 18.00 Sivu 14/15 Paikka: Pappila
---	---	--

HANKINTAOIKAISU

Hankinta- oikaisu- tekeminen	<p>Seuraaviin hankintayksikön päätöksiin tai muihin hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuihin tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankinta-oikaisu (Hankintalaki 80-83 §).</p> <p>Toimitusosoite Hankinta-oikaisu toimitetaan hankintayksikölle. Hankintayksikön yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pälkäneen seurakunnan kirkkoneuvosto Käyntiosoite: Pappilantie 29, 36600 PÄLKÄNE Postiosoite: Pappilantie 29, 36600 PÄLKÄNE Telekopio: 03-5342689 Sähköposti: palkane.srk@evl.fi <p>Pöytäkirjan pykälät:</p> <p>Hankinta-oikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Hankinta-oikaisu voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankinta-oikaisu on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Hankinta- oikaisu- sisältö	<p>Hankinta-oikaisusta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi – tiedot hankinta-oikaisu kohteena olevasta päätöksestä – millaista oikaisua päätökseen vaaditaan – millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan <p>Hankinta-oikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.</p>

VALITUSOSOITUS

Valitus- viranomaisen ja valitusaika	<p><u>Kirkollis- ja hallintovalitukset</u></p> <p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hämeenlinnan hallinto-oikeus Käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA Puhelin: 010 36 42200 Telekopio: 03-622 3269 Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi <i>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet.</i> <p>Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: Valitusaika 30 päivää</p> <p>Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää</p>
	<p><u>Kirkollisvalitus alistusasiassa</u></p> <p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli, • pöytäkirjanpykälät: Valitusaika 30 päivää <p>Käyntiosoite: Eteläpuisto 2 C, 33200 TAMPERE Postiosoite: Eteläpuisto 2 C, 33200 TAMPERE Telekopio: 03-238 1150 Sähköposti: tampere.tuomiokapituli@evl.fi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kirkkohallitus, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää <p>PL 185 (Satamakatu 11), 00161 Helsinki Telekopio: 09-1802 350 Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opetus- ja kulttuuriministeriö, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää <p>PL 29 (Meritullinkatu 10), 00023 Valtioneuvosto Telekopio: 09-135 9335 (kirjaamo) Sähköposti: kirjaamo@minedu.fi</p>

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet			Huomioitavaa
---	--	--	--------------

	<p><u>Valitus markkinaoikeuteen</u></p> <p>Hankintavalitus, pöytäkirjan pykälät:</p> <p>Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut kirjallisesti tiedon asemaansa vaikuttavasta ratkaisusta tai tarjousmenettelyn ratkaisusta ja sen perusteista sekä kirjallisen ohjeen asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi (valitusosoitus). Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiannosta viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.</p> <p>Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaaikaisua koskevassa kohdassa.</p> <p>Markkinaoikeuden yhteystiedot</p> <p>Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:</p> <p>Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki Telekopio: 010 364 3314 Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi <i>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet.</i></p> <p style="text-align: right;">Valitusaika 14 päivää</p>
<p>Muutoksenhaku-ajan laskeminen</p>	<p>Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.</p>
<p>Valituskirjelmä</p>	<p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava:</p> <ul style="list-style-type: none"> – valittajan nimi ja kotikunta – postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa – päätös, johon haetaan muutosta – miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi – perusteet, joilla muutosta vaaditaan <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä:</p> <ul style="list-style-type: none"> – päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä – todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta – asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.</p> <p>Päätöksen voi saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi sillä perusteella, että hankinnassa on menetelty julkisista hankinnoista annetun lain (1505/1992) tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten tai Euroopan yhteisön lainsäädännön tai maailman kauppajärjestön julkisia hankintoja koskevan sopimuksen vastaisesti. Asia voidaan saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnyсарvon.</p>
<p>Valitus-asiakirjojen toimittaminen</p>	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
<p>Oikeudenkäyntimaksu</p>	<p>Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 250 euroa ja markkinaoikeudessa 2 000 euroa, jollei lain 5, 7 tai 8 §:stä muuta johdu.</p>
	<p>Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>

<p>Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet</p>		<p>Huomioitavaa</p>
---	--	---------------------